

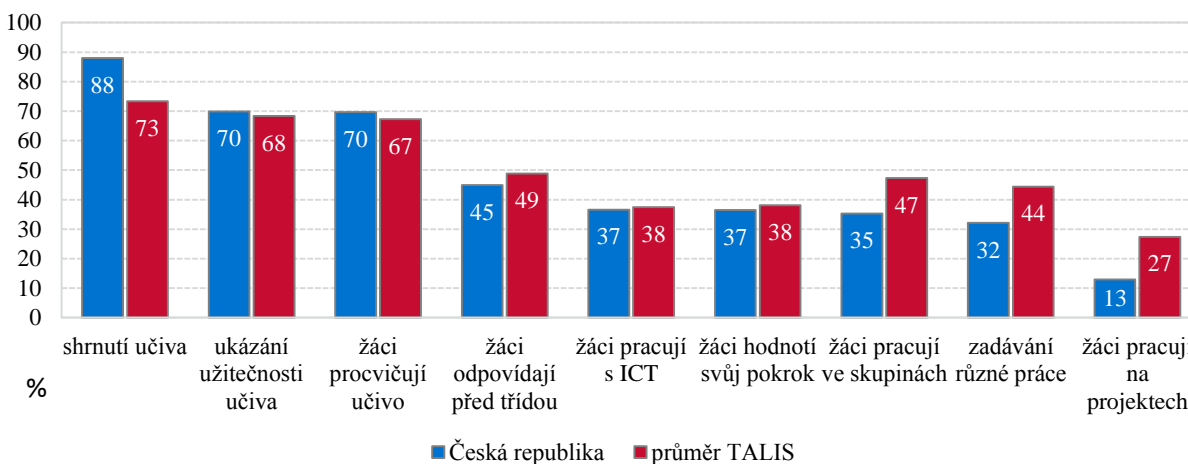
Na základě faktorové analýzy provedené na datech ČR metodou hlavních komponent lze tyto situace rozdělit do dvou skupin, které by se daly označit jako tradiční a inovativní výukové postupy. Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, řada tzv. tradičních postupů, sledovaných v šetření TALIS 2008, byla v roce 2013 z dotazníku pro učitele vypuštěna.

K tradičním postupům se řadí (1) shrnování učiva; (2) procvičování učiva na typově podobných úlohách; a (3) hodnocení žáků formou odpovídání na otázky před celou třídou.⁴⁴ Do skupiny inovativních postupů patří (1) skupinová práce žáků při řešení problému nebo úkolu; (2) zadávání různé práce žákům, kteří postupují různým tempem; (3) práce žáků na projektech, jejichž dokončení trvá alespoň týden; (4) používání informačních technologií (ICT) při práci na projektech nebo ve třídě; a (5) ponechání žáků, aby sami ohodnotili svůj pokrok. V této kapitole popisujeme kromě výše uvedeného i to, do jaké míry učitelé na příkladu situací z každodenního života ukazují, k čemu je dobré získat příslušné vědomosti. Přestože se tento výukový postup ve faktorové analýze nezařadil do žádné z obou skupin, umožňuje porovnat výsledky šetření TALIS s poznatky z videostudie TIMSS, podle které ČR vysoko skórovala v zařazování situací z reálného života (k objasňování vyučovaných jevů nebo pro ilustraci) do výuky přírodovědných předmětů (Mandíková & Palečková, 2007, s. 244).

3.2.3 Využívání výukových postupů v České republice

Využívání sledovaných výukových postupů je znázorněno v grafu č. 3.1. Graf ukazuje procentuální podíly učitelů v ČR, kteří uvedené postupy podle svého odhadu používají často nebo každou či téměř každou hodinu. Pro srovnání je uveden i mezinárodní průměr. Výukové postupy jsou seřazeny sestupně podle jejich využívání v České republice.

Graf č. 3.1 Podíl učitelů využívajících vybrané výukové postupy často nebo v každé hodině

⁴⁴ Do skupiny tradičních postupů se zařadila i položka *zkontroluji žákům sešity či domácí úkoly*, s níž v této kapitole nepracujeme. Přesné znění položek je uvedeno v [dotazníku pro učitele](#), s. 24 (dotazník je pod odkazem ve složce „TALIS2013_učitelé“).